

ТӨЛЕМ КАРТОЧКАЛАРЫН ҚАУІПСІЗ ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ ҰСЫНЫМДАР

Осы ұсынымдарды сақтау төлем карточкаларының, оның деректемелерінің, ДСН және басқа деректерінің барынша сақталуын қамтамасыз етуге, сондай-ақ төлем карточкасын пайдалана отырып банкнотта операциялар жүргізу кезінде, тауарлар мен қызмет көрсетулер үшін, оның ішінде Интернет арқылы қолма-қол емес ақы төлеу кезінде болуы мүмкін тәуекелдерді азайтуға мүмкіндік жасайды.

Жалпы ұсынымдар

1. Үшінші тұлғаларға, оның ішінде туыстарға, таныстарға, банк қызметкерлеріне, сауда (сервис) ұйымдарына, құқық қорғау органдарының өкілдеріне және Сізге төлем карточкасын пайдалану кезінде көмектесетін тұлғаларға ДСН туралы хабарламаңыз. ДСН-кодты телефонмен және сондай-ақ электрондық почтамен бермеңіз. Тек төлем карточкасын ұстаушы ғана өзінің ДСН-кодын білуі тиіс.

2. ДСН-кодты есте сақтау немесе, егер бұл қиын болса, оны төлем карточкасынан бөлек айқын емес түрде және үшінші тұлғаларға, оның ішінде туыстарға қолжетімді емес жерде сақтау қажет.

3. Төлем карточкасын үшінші тұлғаларға, оның ішінде туыстарға пайдалану үшін бермеңіз. Егер төлем карточкасында жеке тұлғаның тегі және аты жазылса, онда осы жеке тұлғаның осы төлем карточкасын пайдалануға құқығы бар.

4. Төлем карточкасын алу кезінде оның сыртқы жағына, егер көзделген болса, төлем карточкасын ұстаушының қол қоюына арналған жерге қол қойыңыз. Бұл төлем карточкасы жоғалған жағдайда, оны Сіздің келісіміңізсіз пайдалану тәуекелін азайтады.

5. Төлем карточкасының механикалық түрде бұзылуына, қалпының бүлінуіне, ластануына, жоғары және төмен температураның, электр магниттік өрістің, тікелей күн сәулесінің, ылғалдың, бояғыштардың, еріткіштердің, зиянды химиялық заттардың және карточканың жұмыс қабілетінің жоғалуына алып келуі мүмкін басқа да қолайсыз факторлардың әсер етуіне жол бермеңіз.

6. Төлем карточкасының эмитент банкінің (төлем карточкасын берген банктің) телефоны төлем карточкасының сыртқы жағында көрсетілген. Сондай-ақ төлем карточкасының эмитент банкінің байланыс телефондары және төлем карточкасының нөмірі басқа ақпарат тасымалдағыштарда: жазба кітапшада, мобильдік телефонда және/немесе басқа ақпарат тасымалдағыштарда үнемі өзіңізбен бірге болуы қажет, бірақ ДСН-код туралы жазбамен қатар болмауы керек.

7. Төлем карточкасы бойынша жүргізілген операциялар туралы SMS-хабарлау қызметін ресімдеңіз – бұл Сізге Сіздің төлем карточкаңыз бойынша: тауарлар мен қызмет көрсету үшін ақы төлеу, банкоматтағы

балансты карау, қолма-қол ақша алу бойынша жүргізілген операциялар туралы жедел ақпарат алуға мүмкіндік береді. Егер осы қызмет ақы болып табылса, онда банк Сізге бұл туралы оны қосқанға дейін хабарлауы тиіс.

Сонымен қатар, банк шотынан ақшалай қаражаттың бүкіл сомасын алу бойынша заңсыз іс-әрекеттердің алдын алу мақсатында төлем карточкасы бойынша операциялардың сомасына тәуліктік лимит белгілеу мақсатқа сай болады.

8. Дербес деректерді немесе төлем карточкасы туралы ақпаратты (оның ішінде ДСН-код) хабарлау туралы өтінішті (жеке немесе телефон бойынша), оның ішінде банк қызметкерлері тарапынан алған кезде оларды хабарламаңыз. Төлем карточкасын берген эмитент банкке телефон соғып, осы факті туралы хабарлаңыз.

9. Сіздің төлем карточкаңыз оқшауланды және ДСН-код, картаның толық нөмірі, қолданылу мерзімі, оны оқшаулаудан алу үшін CVV2/CVC2 кодтары бойынша ақпаратты банк қызметкерлеріне беру үшін төмендегі телефонға хабарласыңыз деген өтініші бар SMS-хабарлама алған жағдайда осы факт туралы Сіздің төлем карточкасында көрсетілген телефон бойынша эмитент банкке хабарлаңыз.

10. Төлем карточкасының эмитент банкінің атынан дербес деректерді хабарлау туралы жазылған электрондық хаттарға жауап бермеңіз. Хаттарда көрсетілген «сілтемелерді» (банктің сайтындағы сілтемелерді қоса алғанда) қабылдамаған жөн, оларды қосалқы сайттар жүргізуі мүмкін.

11. Төлем карточкасының эмитент банкімен өзара іс-әрекет мақсатында төлем карточкасының эмитент банкінен тікелей алынған құжаттарда көрсетілген байланыс құралдарын (ұялы және стационарлық телефондардың, факстердің нөмірлері, интерактивтік web-сайттардың/порталдардың, әдеттегі және электронды почталардың мекенжайлары және басқалары) пайдалану ұсынылады.

12. ДСН-код, дербес деректер жария болған, төлем карточкасы жоғалған жағдайда үшінші тұлғалар тарапынан Сіздің банк шотындағы ақшаңызбен заңсыз іс-әрекеттер жасау тәуекелінің бар екендігін есте сақтаңыз.

Төлем карточкасының және (немесе) оның деректемелерінің немесе ДСН-код туралы ақпараттың жоғалғандығы (ұрланғандығы) байқалған кезде не төлем карточкасының және (немесе) оның деректемелерінің, ДСН-код туралы ақпараттың қаскүнем адамдарға қолжетімді екендігі туралы күмән туған жағдайда, сондай-ақ төлем карточкасын және (немесе) оның деректемелерін немесе ДСН-кодты рұқсатсыз пайдалану тәуекелі туындаған жағдайда, эмитент банктің клиенттік қолдау қызметіне дереу хабарласу қажет және банк қызметкерінің нұсқауын назарда ұстаған жөн. Төлем карточкасының эмитент банкіне өтініш жасағанға дейін Сіздің банк шотыңыздан ақша қаражатын рұқсатсыз есептен шығаруға байланысты тәуекелге жауап бересіз.

13. Төлем карточкаларын пайдалана отырып операциялар жасау ерекшелігі төлем карточкасын ұстаушысының операциялар жасау және шот бойынша осы операцияны көрсету арасындағы уақытша айырманың болуын

болжамдайтындығын атап өткен жөн. Операцияны жасау күні және шот бойынша операцияны көрсету күні арасындағы кезеңнің ұзақтығы операцияны жүзеге асыру орнына (Қазақстан Республикасының аумағында немесе шетелде), техникалық инфрақұрылымның қатыстылығына (төлем карточкасының эмитент банкіне немесе басқа банкке), операцияны жүзеге асыру уақытына (түнгі немесе күндізгі уақыт, жұмыс немесе демалыс, мереке күндері) байланысты.

Банкоматта төлем карточкасымен операциялар жасау кезінде берілетін ұсынымдар

1. Сіз төлем карточкасын пайдалана отырып операция жүргізу үшін банкоматты таңдаған кезде мүмкіндігінше нашар жарықтандырылған және адам жоқ жерлердегі банкоматты пайдаланбауға тырысыңыз. Операцияларды анағұрлым қауіпсіз жерлерде (мысалы, мемлекеттік мекемелерді, банктердің бөлімшелерінде, ірі сауда орталықтарында, қонақжайларда, әуе жайларда және т.б.) орнатылған банкоматтарды пайдалана отырып жүзеге асырыңыз. Банкомат орналасқан үй-жайға кіру үшін ДСН-кодты енгізуді талап ететін құрылғыларды пайдаланбаңыз.

2. Банкоматты пайдаланар алдында оның құрылғысына сәйкес келмейтін және ДСН-кодты теретін жерде немесе картаны қабылдауға арналған орында (тесікте) ілініп тұрған сымдардың немесе қосымша құрылғылардың (мысалы, ДСН - кодты теру клавиатурасының тегіс емес орнатылуы) бар-жоқтығын қарап тексеріңіз. Көрсетілген жағдайда мұндай банкоматты пайдалануда бас тартыңыз.

3. Транзакцияларды жасау кезінде ДСН - кодты теретін жерге қатар емес банкоматтың үстінде орналастырылған бейне бақылау жүйесімен жабдықталған банкоматтарды пайдалана отырып операцияларды жүзеге асыру ұсынылады.

4. Егер банкоматтың клавиатурасы немесе картаны қабылдайтын жері оның құрылғысына сәйкес келмейтін қосымша құрылғылармен жабдықталса, бұл банкоматта төлем карточкасын пайдаланудан бас тартыңыз және өзіңіздің күдіктеріңіз жайлы банкоматта көрсетілген телефон бойынша банк қызметкерлеріне хабарлаңыз.

5. Төлем карточкасын банкоматқа салған кезде күш қолданбаңыз. Егер төлем карточкасы салынбаса, мұндай банкоматты пайдалануда бас тартыңыз.

6. ДСН – кодты жақын арада тұрған адамдар оны көре алмайтын етіп теріңіз. ДСН – кодты терген кезде клавиатураны қолмен жауып тұрыңыз. Банкоматтарда төлем карточкасымен операциялар жасау кезінде үшінші тұлғалардың кеңестеріне құлақ аспаңыз, сондай-ақ олардың көмегін қабылдамаңыз.

7. Егер банкомат дұрыс емес жұмыс істесе (мысалы, күту режимінде ұзақ уақыт тұрса, өздігінен іске қосылса) мұндай банкоматты пайдаланудан бас тарту, клавиатурадағы «Күшін жою» деген батырманы басып ағымдағы

операцияның күшін жою және төлем карточкасының қайта шығуын тосу қажет.

8. Банкоматта қолма-қол ақша қаражатын алған соң банкоматқа жақын жерде бөгде адамдардың назар аудармай банкноттарды бір-бірлеп санау, банкоматтың төлем карточкасын қайтарғанына көз жеткізу, түбіртектің берілгендігін (оны сұратқан жағдайда) тосу қажет және осыдан кейін ғана банкоматтан кету қажет.

9. Банкоматтан басып шығарылған түбіртектерді кейін оларда көрсетілген сомаларды банк шоты бойынша үзінді көшірмемен салыстырып тексеру үшін сақтап отыру керек.

10. Егер банкоматта төлем карточкасымен операциялар жүргізген кезде банкомат төлем карточкасын қайтармаса, банкоматта көрсетілген телефон бойынша банкке хабарласып, болған жағдайды түсіндіру керек, сондай-ақ банкомат қайтармаған төлем карточкасының эмитент банкіне жүгіну керек, және одан кейін банк қызметкерінің нұсқауы бойынша әрекет ету керек.

Тауарлар мен қызметтерге қолма қол жасалмайтын төлем жүргізу үшін төлем карточкасын пайдалану кезіндегі ұсынымдар

1. Сенімсіздік тудыратын сауда және қызмет көрсету ұйымдарында төлем карточкаларын пайдаланбаңыз.

2. Төлем карточкасымен операцияны Сіздің қатысуыңызбен ғана жүргізуді талап етіңіз. Бұл төлем карточкасында көрсетілген Сіздің дербес деректеріңізді заңсыз алу тәуекелін төмендету мақсатында қажет.

3. Тауарлар мен қызметтерге ақы төлеу үшін төлем карточкасын пайдаланған кезде кассир төлем карточкасының иесінен паспорт (жеке куәлік) беруді, чекке қол қоюды немесе ДСН-кодты енгізуді талап етуі мүмкін. ДСН-кодты терген кезде жақын жерде тұрған адамдар оны көрмейтініне көз жеткізу керек.

4. Чекке қол қоймас бұрын чекте көрсетілген соманың, валютаның, төлем карточкасы нөмірінің (оның бөлігінің), операция жасалған күнінің, операция түрінің, сауда (сервис) ұйымы атауының және басқа да деректердің дұрыс екеніне көз жеткізіңіз.

5. Тауарлар мен Қызметтерге ақы төлеу кезінде төлем карточкасы бойынша операцияларға байланысты барлық құжаттарды (банкоматтардың слиптері, чектері, түбіртектері) операция жасалған сәттен бастап **кем дегенде 30 күн** сақтаңыз.

6. Егер төлем карточкасымен төлем жасау кезінде «сәтсіз» операция орын алған жағдайда терминал берген чектің бір данасын кейін аталған операцияның банк шоты бойынша үзінді көшірмеде жоқ екенін тексеру үшін сақтау керек.

7. Алаяқтық деңгейі жоғары елдерде, атап айтқанда: Австралияда, Аргентинада, Ауғанстанда, Бахрейнде, Бразилияда, Ұлыбританияда, Венесуэлада, Гаитиде, Гватемалада, Гибралтарда, Гондураста, Гонконгта, Индонезияда, Иранда, Иракта, Колумбияда, Коста-Рикада, Малайзияда,

Малиде, Мексикада, Пәкістанда, Перуде, Польшада, Сауд Арабиясында, Сингапурда, Тайваньда, Таиландта, Украинада, Уругвайда, Филиппинде, Шри-Ланкада, Чилиде, Эквадорда, Жапонияда, Африка елдерінде төлем карточкасын пайдалануды шектеңіз.

Төлем карточкаларымен Интернет желісі арқылы операцияларды жүргізу кезіндегі ұсынымдар

1. Интернет желісі, сондай-ақ телефон/факс бойынша тауарларға және қызметтерге тапсырыс берген кезде ДСН-кодты қолданбаңыз.

2. Дербес деректерді немесе төлем карточкасы туралы ақпаратты, мысалы ДСН-кодты, банк ресурстарына қол жетімділік парольдерін, төлем карточкасының қолданыс мерзімін, кредиттік лимиттерді, операциялардың тарихын, жеке деректерді Интернет желісі арқылы хабарламаңыз.

3. Банк шотынан ақша қаражатының толық сомасын алу бойынша заңсыз іс-әрекеттерді болдырмау мақсатында Интернет желісінде сатып алынған заттарға төлем жүргізу үшін аталған мақсатқа ғана арналған, шекті лимиті бар және сауда мен сервис ұйымдарында оны қолдану арқылы операцияларды жүргізуге мүмкіндік бермейтін жеке төлем карточкасын (виртуалды деп аталатын картаны) қолдану ұсынылады.

4. Интернет желісінде тауарларды сатып алуды жүргізу үшін төлем карточкасы туралы ақпаратты қорғау үшін арнайы бағдарламалық құралдарды қолданатын белгілі компаниялардың Интернет-сайттарын қолдану ұсынылады.

5. Браузер жолына Интернет-сайттың мекенжайын енгізген кезде заңсыз мақсаттарда қолданылуы мүмкін болатын сайттардың ұқсас мекенжайлары болғандықтан, оны дұрыс енгізгеніңізге көз жеткізіңіз.

6. Дербес деректердің және (немесе) төлем карточкасы туралы ақпараттың құпиялылығын сақтау мақсаттарында тек қана өзіңіздің компьютеріңізден сатып алуды жүргізу ұсынылады.

Егер сатып алу бөтен адамның компьютерін қолданумен жүргізілген жағдайда, онда дербес деректерді және басқа ақпаратты сақтау ұсынылмайды, сондай-ақ барлық операцияларды аяқтағаннан кейін дербес деректер және басқа ақпарат сақталмағанына (браузерде саты алу жүргізілген сатушының web-парағын жаңадан іске қосып) сенімді болыңыз.

7. Өзіңіздің компьютеріңізге лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді, оның ішінде вирусқа қарсы лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді орнатыңыз және оны үнемі жаңалап тұрыңыз. Бұл Сіздің компьютеріңізді вирустардан және деструктивті бағдарламалардан, сондай-ақ Сіздің дербес деректеріңізге рұқсат етілмеген қол жетімдіктен қорғауға мүмкіндік береді.
